

Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale nr. 3393 / 28.02.2017

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

**Programa școlară
pentru disciplina**

RELIGIE

Clasele a V-a – a VIII-a

CULTUL CREȘTIN DUPĂ EVANGHELIE

București, 2017

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Religie – cultul creștin după Evanghelie* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasele a V-a – a VIII-a, învățământul gimnazial. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară *Om și societate*, având un buget de timp de 1 oră/săptămână, pe durata unui an școlar – în conformitate cu *Planurile-cadru de învățământ pentru învățământul gimnazial* aprobate prin OMENCS nr. 3590/05.04.2016.

Programa disciplinei *Religie* este elaborată potrivit modelului de proiectare curriculară centrat pe competențe. Construcția programei este realizată astfel încât să contribuie la dezvoltarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, care descrie așteptările exprimate față de elev la sfârșitul învățământului gimnazial, prin raportare la cerințele exprimate în *Legea educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, precum și prin raportare la caracteristicile de dezvoltare ale elevilor.

Structura programei școlare de *Religie* include, pe lângă nota de prezentare, următoarele elemente:

- Competențe generale;
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare;
- Conținuturi;
- Sugestii metodologice.

Competențele sunt ansambluri structurate de cunoștințe, abilități și atitudini dezvoltate prin învățare, care permit rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte diverse.

Competențele generale vizează achizițiile elevului dobândite la ora de *Religie* pe parcursul întregului învățământ gimnazial. Acestea contribuie în mod direct la realizarea profilului de formare al elevului din ciclul gimnazial, reflectă în mod adecvat specificul domeniului educației religioase și reprezintă o etapă formativă superioară în raport cu competențele dezvoltate pe parcursul învățământului primar.

Competențele specifice sunt derivate din competențele generale și se formează pe durata unui an școlar. Acestea sunt adaptate la nivelul de dezvoltare al elevilor, au rol în orientarea evaluării performanței acestora și oferă cadrul pentru proiectarea demersului didactic.

Pentru dezvoltarea competențelor specifice, în programă sunt propuse **exemple de activități de învățare** variate, cu rol de orientare a strategiilor didactice ce urmează a fi dezvoltate de profesori. Acestea valorifică contexte de învățare formală, nonformală și informală, vizează activitatea elevilor (nu a profesorului) și au rol de a stimula participarea activă a acestora la propria învățare. Profesorul are libertatea să modifice, să completeze sau să înlocuiască activitățile de învățare.

Conținuturile învățării constituie decupaje didactice relevante, necesare elevilor pentru dobândirea competențelor specifice. La nivelul fiecărei clase, programele prezintă o ofertă curriculară care include aspecte de învățatură creștină, elemente de morală religioasă aplicată și aspecte de viață comunitară.

Sugestiile metodologice oferă clarificări pentru elementele de noutate ale programei și includ exemple de strategii didactice, repere pentru proiectarea demersului didactic, precum și elemente de evaluare continuă. De asemenea, sugestiile metodologice fac trimitere la o diversitate de contexte de învățare și la modalități de personalizare a demersului didactic (prin referiri la interese speciale de cunoaștere, specificul diferitelor comunități, adaptarea la nevoi speciale de învățare).

Pentru a asigura un cadru coerent în predarea *Religiei*, programa școlară propune un set de elemente comune pentru toate cultele din România care au drept de predare a propriei religii în sistemul de învățământ: lista competențelor generale, o parte dintre competențele specifice și o serie de exemple de activități de învățare și partea generală a sugestiilor metodologice. Listele de competențe specifice și de conținuturi sunt elaborate de către fiecare cult, permițând orientarea către teme relevante pentru fiecare dintre acestea.

Competențe generale

- 1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale credinței**
- 2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase**
- 3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase**

CLASA a V-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite tipuri de manifestare a credinței

Clasa a V-a
<p>1.1. Descrierea unor aspecte caracteristice religiei proprii, utilizând concepte specifice</p> <ul style="list-style-type: none">- utilizarea de dicționare, texte, liste de cuvinte pentru descoperirea sensului unor termeni specifici religioși- realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (de exemplu, tabele cronologice, scheme) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la temele studiate- memorarea unor sintagme cu valoare de normă sau de definire a termenilor religioși din textul biblic- exerciții de cunoaștere a înțelesului unui cuvânt dintr-un context dat
<p>1.2. Sintetizarea atributelor lui Dumnezeu Tatăl, prezentate în textele biblice studiate</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de identificare a unor cuvinte cheie dintr-un text biblic dat- întocmirea unor scurte liste cu atribute ale lui Dumnezeu, utilizând tehnici variate (enuunțuri, rebusuri, afișe)- lecturarea textului biblic pe roluri- participarea la jocuri de rol prin care să descrie, să laude și să aplice anumite trăsături de caracter: bunătatea, mila
<p>1.3. Identificarea unor aspecte specifice diferitelor comunități</p> <ul style="list-style-type: none">- discutarea și explicarea unor cazuri mediatizate- organizarea unor excursii, drumeții, concursuri școlare, în afara școlii, cu colegi de diferite religii- premierea sau răsplătirea performanțelor

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a V-a
<p>2.1. Susținerea rolului deciziilor corecte și responsabile, în viața personală și în societate, bazate pe principii biblice</p> <ul style="list-style-type: none">- elaborarea în grup a unui regulament al clasei, care să conțină drepturi și îndatoriri specifice, corelate cu valorile moral-religioase- practicarea rugăciunii de mijlocire pentru colegi, pentru bolnavi sau pentru alte persoane aflate în situații dificile- exerciții de recunoaștere a virtuților în comportamentul unor personaje biblice
<p>2.2. Argumentarea nevoii de ascultare și iubire de Dumnezeu, slujind aproapelui</p> <ul style="list-style-type: none">- memorarea unor texte biblice relevante- participarea la dezbateri pe tema rolului și actualității Decalogului- organizarea unor vizite în comunitate, pentru persoane aflate în situații dificile (ex. cămine de copii, aziluri de bătrâni)
<p>2.3. Evidențierea importanței trăsăturilor de caracter pozitive</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții de grup pe tema trăsăturilor de caracter (integritatea, onestitatea, bunătatea, hărnicia, cumpătarea)- pregătirea în echipă a unor dramatizări/jocuri de rol care să evidențieze diferite trăsături de caracter- elaborarea unui scurt text în care se evidențiază folosul/aportul adus de integritate

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a V-a
<p>3.1. Descrierea unor modele de viață oferite de eroi ai credinței</p> <ul style="list-style-type: none"> - audierea unor mărturii de viață ale unor personalități marcante din comunitatea locală - elaborarea unor portofolii pe teme precum: modele pentru copii/adolescenți, modelul în viața mea - redactarea unor compuneri scurte în care să evidențieze trăsături de caracter, pozitive ale unor personaje biblice sau ale unor persoane cunoscute din viața proprie
<p>3.2. Promovarea unor relații de prietenie în contexte școlare și extrașcolare, bazate pe respectul pentru identitatea și diversitatea religioasă</p> <ul style="list-style-type: none"> - exprimarea unor enunțuri simple pro sau contra luării unor decizii în diferite contexte cu relevanță pentru viața elevilor - organizarea unor jocuri de pantomimă sau jocuri de rol pe tema prieteniei și a experiențelor personale de prietenie - practicarea dărnicii, prin oferirea de cadouri cu ocazia diferitelor sărbători

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Dumnezeu Creatorul în relație cu creația Sa (Zilele creației, Munca – o plăcere, nu o pedeapsă) • Dumnezeu cel Viu și Adevărat (Ființa care are viața în Sine și care nu este determinată, În El avem viața, ființa și mișcarea) • Dumnezeu este Veșnic • Dumnezeu este Dragoste (Creatorul Universului mă iubește) • Dumnezeu este Sfânt (definirea termenului) • Biblia – Cuvântul lui Dumnezeu • Dumnezeu ne-a dat Legea (Decalogul) • Moise – Eliberarea din robia egipteană
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Dumnezeu iartă pe păcătoși (Nicodim, Zacheu, Fiul Risipitor) • Creștinul se roagă lui Dumnezeu (Tipuri de rugăciune: laudă, mulțumire, mărturisirea păcatelor, cerere și mijlocire) • Rugăciunea de mulțumire (Pilda celor zece leproși)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Ucenic al Domnului Isus (definirea termenului, cei doisprezece ucenici) • Creștinul vorbește altora despre Dumnezeu (Apostolul Petru, Apostolul Andrei, Apostolul Pavel) • Creștinul iubește semenii (Ioan - ucenicul iubirii) • Creștinul dăruiește (Văduva săracă) • Iertarea, semn al bunătății (Pilda celor doi datornici)
Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Celebrarea zilei Domnului • Obiceiuri creștine și necreștine de Crăciun și de Anul Nou (Tradiții religioase și tradiții populare în alte țări și în diferite comunități) • Celebrarea Învierii Domnului • Participarea la serviciile divine în Biserica locală • Implicarea creștinului în activități sociale

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

CLASA a VI-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale faptului religios

Clasa a VI-a
<p>1.1. Prezentarea cronologică a principalelor evenimente din viața și lucrarea Domnului Isus, pe baza textelor biblice</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de localizare pe hartă a locurilor sfinte precizate în temele studiate (de exemplu, Țara Sfântă, Nazaret, Betleem, Ierusalim, Muntele Măslinilor Ierihon, râul Iordan, Betania, Samaria, Filistia, Emaus)- realizarea de tabele cronologice/hărți conceptuale/scheme pentru sistematizarea informațiilor referitoare la viața și lucrarea Domnului Isus- exerciții de identificare a ordinii logice și cronologice a evenimentelor din viața Domnului Isus Hristos, prin tehnici variate (de exemplu, ordonare, numerotare, eliminare, grupare)- participarea la activități de tip joc didactic, în perechi sau în grup, care vizează selectarea/prezentarea de informații despre persoane sau evenimente biblice (de exemplu, rebus, urmărirea și marcarea unei rute pe hartă, „Cine? Ce? Unde? Când?”, „Recunoaște personajul”) <p>1.2. Integrarea unor concepte specifice în prezentarea de evenimente religioase, istorice și culturale</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de identificare, în diferite contexte de comunicare, a termenilor învățați (de exemplu, subliniere, încercuire, bifare, transcriere, selectare)- exerciții de utilizare a termenilor specifici (pildă, templu, jertfă învățătură, rugăciune, post, milostenie, iubire, credință, fapte bune, minune) în diferite contexte de comunicare și cu diferite sensuri- redactarea de texte (de exemplu, elaborarea de scurte povestiri; continuarea unei povestiri cu titlu dat sau cu titlu la alegere, pe baza unui plan de idei; redactarea de mesaje, scrisori) în care să fie descrise sentimente și trăiri personale, în legătură cu teme studiate (de exemplu, descurajare, entuziasm ajutor, recunoștință, puterea rugăciunii)- analizarea semnificației cererilor din rugăciunea „Tatăl nostru”, cu sprijinul profesorului <p>1.3. Selectarea de informații adecvate pe teme cu relevanță moral-religioasă, folosind diverse surse și mijloace</p> <ul style="list-style-type: none">- exerciții de analizare comparativă a unor texte biblice cu texte literare privind modul în care sunt prezentate evenimente din viața Mântuitorului, utilizând tehnici variate (de exemplu, tabele, diagrame, glosare, fișe de lucru)- stabilirea de asocieri/corespondențe între proverbe și expresii biblice- observarea unor comportamente care sunt în dezacord cu învățătura Domnului Isus și analiza acestora în lumina textului biblic- realizarea în echipe a unor miniproiecte (de exemplu, „Ierusalimul în vremea Domnului Isus”, „Locuri pe unde a umblat Domnul Isus”), valorificând informații din domenii variate (religie, istorie, geografie) învățate la școală sau identificate în atlase, enciclopedii, reviste, media, Internet

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VI-a
<p>2.1. Prezentarea unor modele de trăire creștină, pe baza textelor biblice studiate</p> <ul style="list-style-type: none">- analiza mesajului moral-religios din pildele Domnului Isus Hristos, din perspectiva exemplului de trăire creștină (minunile)- realizarea de caracterizări ale unor personaje biblice, din perspectiva unei virtuți/valori reprezentative (de exemplu, Isus Hristos – mila, Ioan Botezătorul – curajul; Maria și Iosif – supunerea; Magii – închinarea și dărnicia; leprosul vindecat – mulțumirea; Apostolii – credința)- exerciții de argumentare a unei opinii personale referitoare la teme de morală religioasă abordate în activitatea din clasă, utilizând metode și tehnici diverse (ex. alegere duală/multiplă; tehnici

Clasa a VI-a

interactive, jocul didactic „Cred.../Pentru că.../În consecință...”

- *corelarea mesajului moral-religios exprimat în diferite forme și prin diferite izvoare istorice (de exemplu, documente, cronică, scrisori, biografii), cu cel al textului biblic*

2.2. Relaționarea pozitivă cu colegii, în activități, sarcini de învățare, situații-problemă, utilizând reguli de comportament moral-religios

- *participarea la discuții de grup despre modalitățile în care se poate aplica porunca iubirii în relația cu colegi sau alți copii aflați în situații speciale (de exemplu, copii cu dizabilități, copii care au părinții în străinătate, copii aflați în situația de abandon școlar)*
- *implicarea în rezolvarea unor situații problemă care apar în clasă sau în școală, cu respectarea regulilor de comportament moral-religios, însoțită de reflecția asupra acestora (de exemplu, „Ce ai face dacă...”, „Ce s-ar întâmpla dacă...”)*
- *realizarea unor activități cu rol de reflecție asupra modului de implicare personală în practicarea valorilor moral-religioase (de exemplu, elaborarea de felicitări sau scrisori pe tema „Respectul față de prietenii mei”; realizarea de texte scurte pe tema „Puterea vindecătoare a iertării”)*

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VI-a

3.1. Analizarea unor moduri de manifestare a diversității religioase în viața personală, a grupurilor de apartenență, a comunității

- *lecturarea unor texte biblice referitoare la iubirea Domnului Isus față de toți oamenii, indiferent de religie sau de naționalitate (de exemplu, învierea fiicei lui Iair)*
- *realizarea de postere, pliante, afișe cu rol de exemplificare a unor valori moral-religioase (de exemplu, iubirea și purtarea de grijă a lui Dumnezeu față de toți oamenii, respectarea semenilor), utilizând tehnici variate (de exemplu, texte biblice, imagini, prelucrări fotografice)*
- *analizarea unor studii de caz pe tema diferitelor confesiuni care există la nivelul comunității, prin evidențierea similitudinilor sau specificității de ordin cultic, ritualic*
- *participarea la jocuri de rol pe tema respectării diferitelor norme moral-religioase, cu scopul exersării diferitelor tipuri de atitudini și comportamente*

3.2. Asumarea unor responsabilități față de sine și față de ceilalți, prin raportarea la valorile moral-religioase

- *povestirea unor întâmplări din viața proprie sau a semenilor, în care au aplicat învățăturile dobândite la ora de Religie (credința, iertarea, rugăciunea, recunoștința, milostenia, încrederea în purtarea de grijă a lui Dumnezeu, dorința de transformare a vieții)*
- *realizarea unor microcercetări (de exemplu, observații, anchete, sondaje de opinie) pe teme referitoare la aspecte concrete din viața religioasă a comunității*
- *participarea la discuții cu personal de cult sau cu alți membri ai comunității pe tema acțiunilor sau lucrărilor bisericii, care au în vedere ajutorarea semenilor*
- *realizarea efectivă a unor activități cu caracter social-filantropic pentru membrii comunității*

3.3. Analizarea rolului diferitelor sărbători și tradiții religioase în viața comunității, cu identificarea de elemente de specificitate pentru diferite comunități

- *identificarea elementelor de specificitate ale obiceiurilor creștine comparativ cu alte tradiții și obiceiuri*
- *organizarea de miniproiecte pe teme referitoare la modul de celebrare a diferitelor sărbători religioase (de exemplu, „Târgul de Crăciun”, „Sceneta Învierii”)*
- *organizarea unor discuții referitoare la semnificația și la rolul programelor/scenetelor sau colindelor creștine, care să valorifice experiențele personale*
- *redactarea unui mesaj scris (de exemplu, scrisoare, email) către un prieten real sau imaginar, care să prezinte aspecte privind modul de celebrare a unei sărbători religioase în familie, Biserică sau comunitate*

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Domnul Isus Hristos – Dumnezeu și Om • Domnul Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu (Minunile, înmulțirea pâinilor, vindecarea bolnavilor, învierea lui Lazăr, învierea fiicei lui Iair) • Domnul Isus Hristos iartă pe păcătoși (Femeia samariteancă) • Domnul Isus S-a rugat mult (Rugăciunea Tatăl nostru) • Nașterea, copilăria și viața Domnului Isus Hristos (nașterea, botezul, ispitirea, răstignirea, învierea, înălțarea) • Promisiunea celei de-a doua veniri
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Domnul Isus Hristos – Domn al Păcii (inițiativa lui Dumnezeu în mântuirea omului) • Domnul Isus Hristos – Unsul Domnului • Domnul Isus Hristos – Mielul lui Dumnezeu • Întâlnirea cu ucenicii după Înviere • De la descurajare la entuziasm. Drumul spre Emaus (privire de ansamblu în Vechiul Testament prin textul biblic din Luca 24:27)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Domnul Isus Hristos – Model de ascultare și supunere. • Predica de pe munte. Fericirile. • Respectul față de semenii (Exemple de prietenie: David și Ionatan; Daniel și prietenii lui). • Libertatea de a alege – un privilegiu oferit omului (Samson, Iuda Iscarioteanul)
Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Celebrarea sărbătorilor Domnului în viața comunității

*Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

CLASA a VII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale faptului religios

Clasa a VII-a
<p>1.1. Analizarea manifestării lucrării Duhului Sfânt în viața Bisericii și în devenirea spirituală a omului, pe baza unor texte religioase</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții pe teme referitoare la: asemănarea omului cu Dumnezeu, Duhul Sfânt – Persoană a Sfintei Treimi, rolul Duhului Sfânt în convertire, lucrarea Duhului Sfânt în credincios- identificarea caracteristicilor Roadei Duhului Sfânt, pe baza textului biblic- lecturarea unor texte biblice reprezentative referitoare la viața Bisericii primare: întemeierea Bisericii, primele comunități creștine, caracteristicile Bisericii primare- identificarea de informații pe tema răspândirii creștinismului în lume, utilizând diferite surse (de exemplu, texte referitoare la apariția creștinismului în Europa, în Dobrogea)- realizarea de organizatoare grafice de diferite tipuri (tabele cronologice, hărți conceptuale, scheme comparative) pentru sistematizarea informațiilor referitoare la întemeierea și răspândirea creștinismului <p>1.2. Identificarea unor modalități diverse de manifestare a Duhului Sfânt în viața credinciosului</p> <ul style="list-style-type: none">- realizarea unor prezentări pe tema lucrării Duhului Sfânt în viața credinciosului, utilizând diferite tipuri de materiale-suport (de exemplu, biografii, mărturii orale și scrise, înregistrări video)- formularea de descrieri privind elementele de specificitate ale darurilor Duhului Sfânt (de exemplu, scopuri, moduri de exprimare)- exerciții de identificare a trăsăturilor de caracter pe care Duhul Sfânt le produce în viața credinciosului, precum și a importanței exprimării acestora în viață <p>1.3. Analizarea semnificației evenimentelor speciale organizate și desfășurate în contextul Bisericii</p> <ul style="list-style-type: none">- stabilirea de corespondențe între textele biblice referitoare la exemplificarea originii și scopului sărbătorii (de exemplu, Botezul Nou Testamentar, Masa Domnului) și modul de organizare și desfășurare a acestora în contextul unei biserici locale- observarea unor elemente de specificitate în organizarea evenimentelor speciale (cadrul ambiental, pregătirea evenimentului, elemente de decor, elemente de ritual)- realizarea de expoziții sau prezentări cu produse elaborate de elevi (de exemplu, desene, fotografii, materiale video) în cadrul unor activități extrașcolare sau evenimente speciale din viața Bisericii la care aceștia participă

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VII-a
<p>2.1. Identificarea de repere și modele dezirabile din punct de vedere religios, în plan personal și social</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții despre rolul modelelor în viață: nevoia de modele, criteriile de alegere a modelelor, modele autentice și false modele, cum poți deveni model pentru alții- organizarea de dezbateri pe tema rolului pe care îl au modelele în luarea unor decizii personale, în cazul adolescenților- analizarea unor studii de caz pe tema alegerii modelelor (de exemplu, modele preluate din familie, de la profesori, de la colegi, de la persoane din biserică, comunitate sau din mass media)- participarea la întâlniri cu personalități din diferite domenii de activitate, ce pot avea rol de modele (de viață, de carieră) care valorifică darurile primite din partea lui Dumnezeu- analizarea mesajului moral-religios din pildele și învățătura Domnului Isus, cu relevanță pentru lucrarea Duhului Sfânt în viața omului și în comunitatea Bisericii locale-

Clasa a VII-a

2.2. Formularea unor opinii personale privind aplicarea normelor moral-religioase în viața personală și a grupurilor de apartenență, în relație cu normele civice

- participarea la discuții despre importanța pentru viața personală și a comunității a normelor moral-religioase legate de bunătate, stăpânire de sine, dragoste, scopul vieții, comportament autentic, cu exemplificări biblice (de exemplu, bunătatea lui David față de Mefiboșet, samariteanul milos)
- exerciții de elaborare în grup a unor reguli de comportament specifice diferitelor contexte (școlare, familiale, sociale), în acord cu valorile moral-religioase, prezentate în forme variate (de exemplu, fișe, postere, prezentări electronice, dezbateri)
- elaborarea unor scurte eseuri despre diferite valori moral-religioase (răbdare, iubire, bunătate, blândețe, bucurie, facere de bine, idealul vieții)

2.3. Argumentarea importanței participării fiecărei persoane la viața spirituală a comunității, ca membru activ al acesteia

- elaborarea în grup a unui plan anual de activități desfășurate în parteneriat școală-familie-biserică, pentru petrecerea timpului liber împreună cu familia, colegii, membrii comunității religioase
- realizarea de miniproiecte pe teme legate de elemente de specificitate a bisericii și rolul acesteia în viața religioasă a comunității (de exemplu, „Biserica, Trupul lui Hristos în lume”, „Unitatea și diversitatea Bisericii lui Hristos”)
- participarea la discuții pe tema importanței evenimentelor speciale din viața personală/familială și a bisericii, pentru păstrarea spiritului familial și comunitar
- realizarea de miniproiecte pentru elaborarea unor materiale promoționale (de exemplu, pliante, articole pentru revista școlii, articole pentru site-ul bisericii/comunității) privind viața spirituală a comunității (de exemplu, obiceiuri sau tradiții religioase, modalități de celebrare a unor sărbători, alte evenimente semnificative)
- implicarea în acțiuni de voluntariat desfășurate în cadrul unor colaborări ale școlii cu diferiți parteneri sociali (Biserică, primărie, poliție, ONG-uri)

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VII-a

3.1. Argumentarea importanței respectului pentru diversitate și a comunicării între persoane sau grupuri

- participarea la discuții privind importanța comunicării și a respectului pentru diversitate, pornind de la situații concrete, filme, povestiri, imagini, pilde sau istorisiri biblice
- analizarea unor studii de caz pe tema discriminării copiilor, pe tema asemănarilor și diferențelor în funcție de etnie, religie, stare de sănătate
- implicarea în jocuri de rol pe tema efectelor comunicării/lipsei de comunicare ca mijloc de rezolvare a unor situații problematice, valorificând învățătura Domnului Isus despre valoarea ființei umane
- identificarea unor aspecte de credință comune diferitelor culte existente la nivelul comunității (sărbători comune, valori comune), utilizând diferite surse de informare (de exemplu, Internet, discuții cu personal de cult sau membri ai diferitelor culte religioase din comunitate)

3.2. Manifestarea reflecției critice față de atitudini iresponsabile în viața proprie și a comunității, prin raportarea la valori moral-religioase

- participarea la discuții despre valori moral-religioase: ce sunt, care sunt, ce rol au în viața omului
- exerciții de caracterizare, printr-o valoare centrală, a diferitelor persoane (de exemplu, persoana proprie, colegi, prieteni, personalități din diferite domenii de activitate)
- analizarea unor întâmplări resimțite de elevi ca eșecuri personale și propunerea de soluții pentru recâștigarea încrederii în propria persoană, pornind de la exemple privind lucrarea harului Duhului Sfânt în viața copiilor și a tinerilor

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Rolul Duhului Sfânt în scrierea Sfințelor Scripturi (Inspirația Bibliei) • Pogorârea Duhului Sfânt în Ziua Cinczecimii (Prezentarea evenimentului, Ziua de naștere a Bisericii lui Hristos) • Duhul Sfânt, Persoana care locuiește în inima credinciosului • Lucrarea Duhului Sfânt în viața omului (Credința, Pocăința, Nașterea din nou, Sfințirea vieții)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Biserica, Trupul lui Hristos, resursă necesară pentru sfințirea vieții (Darurile Duhului Sfânt) • O viață disciplinată (Discipline spirituale, Studiarea Sfințelor Scripturi, Rugăciunea, Postul, Închinarea, Părtășia) • Resurse necesare pentru sfințirea vieții (Cuvântul lui Dumnezeu – Sfințele Scripturi, Sângele Domnului Isus, Duhul Sfânt, Biserica locală, Calea Crucii – lepădarea de sine)
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • O inimă curată (Roada Duhului Sfânt în viața credinciosului – Dragostea, Bucuria, Pacea) • Valori morale în relația cu semenii (Roada Duhului Sfânt în viața credinciosului – Îndelunga răbdare, Bunătatea, Facerea de bine) • Valoarea integrității înaintea lui Dumnezeu (Roada Duhului Sfânt în viața credinciosului – Credințioșia, Blândețea, Înfrânarea poftelor, Stăpânirea de sine; exemple din Cartea Proverbele lui Solomon)
Viața comunității și sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Muzica Religioasă • Literatura creștină • Evenimente importante în viața comunității (Căsătoria, Binecuvântarea copiilor, Botezul Nou-Testamentar, Celebrarea Mesei Domnului)

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

CLASA a VIII-a

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Utilizarea conceptelor specifice religiei proprii, în conexiune cu diferite manifestări ale faptului religios

Clasa a VIII-a
<p>1.1. Argumentarea importanței asumării modelului de iubire și de unitate evidențiat în contextul relațiilor dintre persoanele Sfintei Treimi</p> <ul style="list-style-type: none">- participarea la discuții pe teme precum: harul iubirii divine, caracterul iubirii divine, descoperirea și dăruirea lui Dumnezeu, răscumpărarea omului din păcat, mărturisirea credinței- lecturarea unor texte care prezintă învățătura despre Sfânta Treime (texte biblice, cu referire la descoperirea lui Dumnezeu ca Sfântă Treime, lucrarea fiecărei Persoane din Trinitate, implicarea Sfintei Treimi în lucrarea de Mântuire a omului, reflectarea Sfintei Treimi în relațiile armonioase din Biserica locală, actele de cult, viața comunitară)- explicarea conceptelor „lucrare de sus”, „lucrare de pe pământ”, „lucrare interioară”, din perspectiva lui Dumnezeu ca Sfântă Treime <p>1.2. Formularea de argumente pentru susținerea modalităților de manifestare a Sfintei Treimi, în viața individului și în lume</p> <ul style="list-style-type: none">- analizarea modului de manifestare a iubirii divine prin minunile Domnului Isus (de exemplu, Vindecarea ologului de la Poarta Frumoasă)- elaborarea unor compuneri pe teme precum: „Dragostea față de Dumnezeu ca răspuns al omului”, „Smerenia și altruismul”- exerciții de identificare a rolului fiecărei persoane a Sfintei Treimi în convertirea omului, în lucrarea de sfințire personală, în trăirea creștină <p>1.3. Compararea modurilor în care un mesaj religios poate fi exprimat prin forme de comunicare diferite (muzică, literatură, artă)</p> <ul style="list-style-type: none">- elaborarea de miniproiecte de grup pe teme privind rolul muzicii, al literaturii sau al artei în viața omului, cu accent pe valorile moral-religioase transmise prin intermediul acestora, utilizând mijloace variate de informare și de prezentare- realizarea de comparații între muzica laică, muzica religioasă și cântarea duhovnicească, pe baza unui set de criterii date (de exemplu, scopul muzicii, valori transmise, sentimente exprimate, contexte de audiție, modalități de exprimare, autori)- exerciții de identificare a modului de reprezentare a Persoanelor Sfintei Treimi în textul cântărilor creștine sau a imnurilor religioase- realizarea de prezentări ale lecturilor personale din anul școlar curent, cu relevanță pentru valorile moral-religioase (de exemplu, texte de literatură referitoare la mari sărbători sau la viața morală, psalmi, pilde sau istorisiri biblice)

2. Manifestarea unui comportament moral, în viața personală și în societate, în acord cu valorile religioase

Clasa a VIII-a
<p>2.1. Evidențierea implicațiilor moral-religioase pe care modelele urmate le pot avea în viața personală și socială</p> <ul style="list-style-type: none">- analizarea mesajului moral-religios din metaforele Bisericii, cu relevanță pentru înțelegerea iubirii lui Dumnezeu față de om și față de lume (de exemplu, Biserica – Trupul lui Hristos)- lecturarea biografiei unor personalități religioase din perspectiva valorilor pe care le reprezintă (optimismul, asumarea alegerilor personale, integritate și caracter, preocuparea pentru cunoașterea și împlinirea vocii lui Dumnezeu)- realizarea de corelații între norme moral-religioase și norme civice, în relație cu noțiunile de: libertate, dreptate, adevăr, responsabilitate- analizarea unor studii de caz pornind de la situații concrete de încălcare a unei reguli, pe baza unui set de întrebări (de exemplu, „Care au fost urmările nerespectării acelei reguli?”, „Cum s-a simțit cel care nu a respectat regula?”, „Dar cei care au avut de suferit în urma încălcării acelei

Clasa a VIII-a

reguli?”, „Ce soluții pentru îmbunătățirea situației se pot oferi?”)

- identificarea unor modele relevante din perspectivă creștină, în contextul culturii naționale sau internaționale
- exerciții de reflecție pe tema rolului modelelor din viața proprie, organizate în forme variate (de exemplu, scurte eseuri, filmulețe de prezentare, postere care să ofere răspunsuri la întrebări reflexive de tipul „Ce admir la...”, „Persoana care m-a inspirat...”, „Vreau să fiu ca...”)

2.2. Asumarea de responsabilități specifice în contexte școlare și extrașcolare de colaborare cu ceilalți, respectând diversitatea grupului, inclusiv cea religioasă

- exerciții de autoevaluare a limbajului, a gesturilor, a comportamentului față de colegi, profesori, părinți în diferite contexte de relaționare
- organizarea unor activități de apreciere între colegi (de exemplu, „Cei dintâi în fapte bune”), care să evidențieze implicarea personală în aplicarea sau practicarea unor valori moral-religioase (de exemplu, iubire, ajutorare, milostenie, prietenie, încurajare)
- analizarea unor cazuri de comportamente în acord sau dezacord cu porunca iubirii aproapelui, care să evidențieze importanța respectului pentru diversitatea religioasă
- identificarea unor contexte de voluntariat în care se pot implica elevii pe parcursul unui an școlar, la nivelul comunității
- participarea la exerciții de reflecție pe tema relației dintre libertate și responsabilitate în relație cu valorile moral-religioase, pe baza unui set de întrebări (de exemplu, „Ce înseamnă libertatea în viața mea?”, „Cum îmi manifest responsabilitatea față de ceilalți?”)
- proiectarea și organizarea de activități variate (de exemplu, serbări, concert de colinde, expoziții cu lucrări ale elevilor, excursii, acțiuni de binefacere), împreună cu copii de etnii, credințe și naționalități diferite de la nivelul comunității

3. Raportarea experiențelor din viața de zi cu zi la principiile religioase, cu respectarea identității și diversității religioase

Clasa a VIII-a

3.1. Susținerea rolului valorilor spirituale comune ale oamenilor, ca factor de promovare a comuniunii și ca sursă de rezolvare a problemelor ce apar în viața cotidiană

- realizarea, pe parcursul anului școlar, a unui compendiu cu texte biblice referitoare la iubirea dintre semeni și valorile spirituale comune ale oamenilor
- analizarea unor studii de caz promovate în mass-media, care ilustrează modalități de manifestare a iubirii față de oameni
- participarea la întâlniri cu persoane mai în vârstă (părinți, bunici, membri ai comunității), pentru împărtășirea de experiențe referitoare la valorile vieții lor (de exemplu, care sunt valorile cele mai importante, cum le-au influențat viața, ce valori comune au cu cei din actuala generație)
- elaborarea unor pliante, postere sau eseuri pe tema implicării copiilor și a tinerilor în ameliorarea problemelor specifice lumii contemporane

3.2. Analizarea calităților personale care susțin etapele propriei deveniri, în relație cu valorile moral-religioase

- participarea la discuții pe diferite teme: relația valori – scopuri – priorități – reușită, identificarea ipostazelor și a calităților personale care conferă valoare unui om
- elaborarea de liste cu valorile importante ale actualei generații de adolescenți
- organizarea de discuții cu persoane adulte pe tema rolului muncii și al efortului personal pentru propria devenire
- exerciții de identificare a unor asemănări și deosebiri în ceea ce privește valorile proprii și cele ale persoanelor din jur (de exemplu, colegi, prieteni, părinți, profesori), legate de aspecte precum libertatea, responsabilitatea, etica muncii, virtuțile creștine
- exerciții de realizare a unei hărți conceptuale a dezvoltării personale viitoare, pornind de la posibilitățile de valorificare a valorilor moral-religioase proprii

Conținuturi

Domenii de conținut	Conținuturi*
Revelația de Sine a lui Dumnezeu	<ul style="list-style-type: none"> • Descoperirea Sfintei Treimi la Botezul Domnului Isus Hristos • Sfânta Treime în Mărturisirea de credință • Învățăături despre Persoanele Sfintei Treimi (Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt) • Lucrarea Tatălui Ceresc: lege, iubește lumea, dă daruri (lucrări de sus) • Lucrarea Fiului Divin: se jertfește, mântuiește, domnește peste toate lucrurile (lucrarea de pe pământ) • Lucrarea Duhului Sfânt: regenerează, energizează, sfințește (lucrarea interioară)
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	<ul style="list-style-type: none"> • Inițiativa Sfintei Treimi în Mântuirea omului • Domnul Isus Hristos – Unsul Domnului • Modelul Sfintei Treimi – Virtuți (Credincioșia, Bunătatea, Mângâierea, Iertarea) • Manifestarea Sfintei Treimi la vindecarea ologului de la Poarta Frumoasă • Manifestarea credinței și a dragostei ca răspuns la ceea ce face Dumnezeu pentru om (Credința și Dragostea) • Smerenia și altruismul
Viața creștinului împreună cu semenii	<ul style="list-style-type: none"> • Principii, valori morale și reguli de viață • Pasiunea pentru relații armonioase • Provocarea la consacrare (devotamentul pentru Dumnezeu) • Bunătatea în relațiile cu semenii • Respectul față de autorități • Niciodată nu ești singur
Viața comunității și Sărbătorile creștine	<ul style="list-style-type: none"> • Celebrarea sfințirii Templului lui Solomon (Focalizarea pe Bucuria în prezența Domnului, 1 Cronici 29:27) • Celebrarea Nașterii Domnului Isus • Celebrarea Învierii Domnului Isus

* Notă: Conținuturile vor fi abordate din perspectiva competențelor specifice. Activitățile de învățare sugerate oferă o imagine posibilă privind contextele de dobândire a acestor competențe.

Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice au rolul de a orienta cadrul didactic în aplicarea programei școlare, oferind idei și soluții posibile pentru proiectarea și derularea la clasă a activităților de predare-învățare-evaluare, în concordanță cu specificul disciplinei *Religie*.

Actuala programă școlară de *Religie* promovează principiile învățării centrate pe elev, prin focalizarea actului educațional pe experiențele, capacitățile și nevoile elevilor, cu relevanță pentru domeniul moral-religios. Centrarea pe elev presupune o învățare activă (în care elevul este direct implicat în rezolvarea de sarcini de lucru), contextuală (în care noile achiziții din învățământul gimnazial se construiesc pornind de la baza de cunoștințe din învățământul primar), socială (prin faptul că promovează cooperarea și colaborarea între elevi pentru rezolvarea sarcinilor de învățare și pentru punerea în practică a valorilor moral-religioase) și responsabilă (prin faptul că elevul este susținut pentru implicarea activă și pentru asumarea de responsabilități în învățare și ca membru al comunității).

Strategii didactice

Ora de *Religie* solicită utilizarea unui cadru metodologic variat, care să îmbine strategii didactice tradiționale și moderne deopotrivă, astfel încât acestea să devină căi pentru dezvoltarea capacității elevilor de comunicare și de reflecție asupra propriei deveniri, pentru crearea unui cadru educațional bazat pe valorile moral-religioase, pentru dezvoltarea de atitudini precum încrederea, atitudinea pozitivă față de sine și față de alții, respectul pentru diferență.

De asemenea, strategiile didactice au rolul de a implica activ pe elevi în propria învățare, de a oferi acestora variate contexte de activitate cu rol de motivare pentru propria dezvoltare, de a evidenția caracterul actual al valorilor moral-religioase. Strategiile de predare-învățare recomandate în activitățile didactice la disciplina *Religie* vizează cu precădere:

- strategii inductive, bazate pe analiza și valorificarea diferitelor contexte concrete de viață – prin: analiza unor atitudini și comportamente manifestate (exemple din texte biblice, religioase, literare; exemple din viața cotidiană); identificarea unor norme și principii moral-religioase în situații date; analiza unor exemple de respectare sau de încălcare a normelor moral-religioase; analiza rolului modelelor în viața personală și a comunității;
- strategii bazate pe învățarea prin descoperire – pornind de la diferite suporturi concret-senzoriale: seturi de imagini, ilustrații cu conținut religios-moral, fotografii care reflectă aspecte din viața religioasă proprie și din cea a familiei, imagini ce fac referire la acțiuni și elemente specifice religiei;
- strategii interactive, bazate pe conversație, discuții în grup, dezbateri, interviuri, tehnici ale gândirii critice – pentru identificarea modalităților de aplicare în viața cotidiană a diferitelor valori religioase; pentru evidențierea trăsăturilor morale ale unor persoane; pentru exersarea formulării de argumente sau contraargumente cu privire la un punct de vedere;
- strategii de învățare problematizată – prin implicarea elevilor în rezolvarea unor situații-problemă ce apar în grupurile de apartenență sau la nivelul comunității, pornind de la relaționarea acestora cu valorile moral-religioase;
- lecturarea de texte variate – pentru a facilita dezvoltarea vocabularului cu termeni din domeniul religios și pentru a le susține interesul față de aprofundarea mesajului textului revelat;
- jocul de rol și dramatizarea – pentru construirea unor situații de învățare în care elevii sunt puși în variate contexte de interacțiune, de evaluare critică, de reflecție asupra unor situații de viață cotidiană, de dezvoltare a creativității și a abilităților socio-emoționale;
- strategii de învățare bazată pe proiect – ce își propun implicarea elevilor în activități de grup, în vederea realizării de investigații pe o temă dată sau la alegere cu relevanță moral-religioasă; proiectele pot fi realizate la nivel de grup de elevi/clasă/școală/comunitate. Temele proiectelor vor fi relaționate cu conținuturile din programa școlară și pot viza: teme specifice disciplinei *Religie*, teme interdisciplinare sau teme legate de sărbători religioase ale comunității.

Aplicarea diferitelor strategii didactice presupune alternarea diferitelor forme de organizare a activității (individuală, în grupuri mici, frontal) și utilizarea unor resurse de învățare variate: texte (biblice, religioase, literare); imagini (hărți, planșe ilustrative); softuri educaționale, CD-uri, DVD-uri; prezentări online, adaptate competențelor și conținuturilor propuse; site-uri cu informații relevante pentru domeniul religiei.

Alegerea strategiilor de învățare presupune efortul profesorului pentru personalizarea demersului didactic, fapt care înseamnă proiectarea activităților de predare-învățare în acord cu nevoi și interese specifice. Ca urmare, în acord cu prevederile *Legii educației naționale nr. 1/2011* cu completările și modificările ulterioare, profesorul decide cum va utiliza procentul de 25% din timpul alocat disciplinei (de exemplu, activități de predare-învățare adaptate la nevoi speciale de învățare, la interese speciale de cunoaștere, la specificul cultural și religios al comunității).

Abordarea conținuturilor

Abordarea conținuturilor presupune o atitudine flexibilă a profesorului de *Religie*, prin accentul pus pe: valorificarea experiențelor de viață ale elevilor; accentuarea caracterului aplicativ al conținuturilor, creând contexte semnificative de învățare pentru viața reală; abordări diferențiate ale conținuturilor învățării, în acord cu experiențele elevilor și cu contextul social în care trăiesc aceștia; realizarea de conexiuni între *Religie* și alte discipline de studiu.

Conținuturile propuse în programa școlară nu reprezintă teme de lecții, ci unități tematice. Numărul de conținuturi de pe parcursul unui an școlar permite: abordarea unor conținuturi pe parcursul mai multor ore, în funcție de complexitatea acestora, de nivelul clasei de elevi, de particularitățile comunității; abordarea unor teme sau aspecte suplimentare, cu rol de adaptare a orei de *Religie* la specificul clasei de elevi/a comunității.

Ordinea abordării conținuturilor nu este una prestabilită prin programa școlară. Profesorul are libertatea de a planifica în manieră personalizată ordinea în care va prezenta temele, în acord cu logica firească a domeniului și cu specificul vieții religioase a comunității, precum și în relație cu teme de la alte discipline de studiu.

Din punctul de vedere al specificului domeniului teologic, s-a utilizat următoarea matrice de dezvoltare a conținuturilor:

- pentru fiecare an de studiu s-a ales o temă centrală: „Dumnezeu Tatăl – Creatorul, Stăpânitorul și Susținătorul tuturor lucrurilor” (clasa a V-a), „Dumnezeu Fiul, Isus Hristos – Domnul și Mântuitorul lumii” (clasa a VI-a), „Dumnezeu Duhul Sfânt – Mângâietorul și Duhul Adevărului” (clasa a VII-a), „Dumnezeu ca Sfântă Treime – Sursa vieții și împlinirii omului” (clasa a VIII-a);
- la nivelul fiecărei clase, tema centrală a fost abordată din perspectiva a patru domenii, centrate pe: aspecte de învățătură creștină („Revelația de Sine a lui Dumnezeu”), aspecte de morală religioasă aplicată („Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului”; „Viața creștinului împreună cu semenii”), aspecte de viață comunitară („Viața comunității și sărbătorile creștine”).

Domenii de conținut	Clasa a V-a	Clasa a VI-a	Clasa a VII-a	Clasa a VIII-a
Dumnezeu Revelația de Sine	Dumnezeu Tatăl: Creatorul lumii și Autor al Sfințelor Scripturi	Dumnezeu Fiul: Domnul Isus Hristos Dumnezeu și Om, Mântuitor și Domn	Dumnezeu Duhul Sfânt: Mângâietorul și Duhul Adevărului; Persoana care mă sfințește	Dumnezeu – Sfânta Treime: Sursa vieții și împlinirii omului
Iubirea lui Dumnezeu și răspunsul omului	Ascultarea și supunerea față de Dumnezeu	Domnul Isus Hristos, Mielul lui Dumnezeu; Manifestarea credinței în Domnul Isus Hristos și a dragostei omului față de Mântuitorul	O viață disciplinată (discipline spirituale); O inimă curată (principii, valori morale și reguli de viață)	Lucrarea Sfintei Treimi în viața omului: Modelul unității; Virtuți
Viața creștinului împreună cu semenii	A trăi împreună cu ceilalți	Domnul Isus Hristos, modelul de viață în relație cu semenii	Valoarea integrității înaintea oamenilor și înaintea lui Dumnezeu	Valori morale: pasiunea pentru relații armonioase
Viața comunității și sărbătorile creștine	Celebrarea zilei Domnului; Sărbătoarea Nașterii Domnului Isus Hristos; Sărbătoarea Învierii Domnului Isus Hristos	Celebrarea sărbătorilor Domnului în viața comunității	Sărbători creștine; Sărbătoarea Nașterii Domnului Isus Hristos; Sărbătoarea Învierii Domnului Isus Hristos	Sărbători creștine; Pogorârea Duhului Sfânt; Sfânta Treime

În abordarea conținuturilor se pot utiliza **elemente de tip predominant confesional** (texte biblice, povestiri biblice, poezii creștine, filme creștine, cântări creștine și colinde), recomandate a fi abordate pe parcursul fiecărei clase. Acestea nu vor fi analizate ca unități de conținut de sine stătătoare, ci vor constitui modalități de exemplificare a temelor anterior menționate. Câteva sugestii:

- clasa a V-a:
 - audierea și/sau memorarea unor texte biblice scurte: "Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu și de folos ca să învețe, să mustre, să îndrepte, să dea înțelepciune în neprihănire, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și cu totul destoinic pentru orice lucrare bună" (2Timotei 3:16-17); "În El avem viața, mișcarea și ființa" (Faptele Apostolilor 17:28); "Cine nu iubește n-a cunoscut pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este dragoste" (1 Ioan 4:8); "Ci, după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci este scris: 'Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt'" (1 Petru 1:15-16); "Să nu ai alți dumnezei afară de Mine" (Exod 20:3); "Pentru că Fiul omului a venit să caute și să mântuiască ce era pierdut" (Luca 19:10); "Cereți, și vi se va da; căutați, și veți găsi; bateți, și vi se va deschide" (Matei 7:7); "Atunci, Petru s-a apropiat de El și l-a zis: 'Doamne de câte ori să iert pe fratele Meu când va păcătuî împotriva mea? Până la șapte ori?' Isus i-a zis: 'Eu nu-ți zic până la șapte ori, ci până la șaptezeci de ori câte șapte'" (Matei 18:21-22); "Adu-ți aminte de ziua de odihnă, ca s-o sfințești." (Exod 20:8); „Cine are milă de sărac, împrumută pe Domnul, și El îi va răsplăti binefacerea" (Proverbe 19:17); „Ceea ce face farmecul unui om este bunătatea lui" (Proverbe 19: 22); „Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute de la tine" (Matei 5: 42); "Urmăriți binele cetății, în care v-am dus în robie, și rugați-vă Domnului pentru ea, pentru că fericirea voastră atârnă de fericirea ei!" (Ieremia 29:7); Psalmii 1,15,23,100;
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: "Să știe tot Pământul că are un stăpân", „E-o minune când soarele-apune"; „O, Doamne mare, când privesc eu lumea"; „Domnu-i iubirea și mântuirea", "Vrednic ești de cinste", "Ție-Ți cânt Dumnezeul meu", "Învață-mă s-ascult Cuvântul", "O, ce har e să te-ncrezi în Isus", "Doamne,cât de mare ești", "Cel ce stă sub ocrotirea Celui Preaînalt", "Sfânt e sfânt și mare, sfânt e Dumnezeu", "Mărețul har m-a mântuit", "M-a găsit Păstorul cel bun", "Domnul este Păstorul meu", "Domnul m-a găsit, povara mi-a luat", "Petru și Andrei au pornit, la Templu cu pasul grăbit", "Isus Hristos e Domnul", "Cât de minunat, Doamne m-ai creat"; "O carte am în gând", "Noi avem acolo-n cer un Tată", "Ești pe tron și-n mâna Ta ții Universul", "Mii de comori", "În Numele lui Dumnezeu";
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Steaua de la Răsărit"; „Hai, veniți la Betleem"; "Departate într-o iesle", "Iată steaua sus, peste câmpuri și coline", "A venit lumina în întuneric", "Eu n-am fost la ieslea săracă", "Veniți prunci cu toții, veniți alergați";
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice: Adam și Eva, Abel, Noe, Avraam, Isaac, Iosif, Moise, Ghedeon, Estera, Iov, împărații David și Solomon, profeții Ioana, Daniel, Ilie, Elisei.
- clasa a VI-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: "Dar lucrurile acestea au fost scrise pentru ca voi să credeți că Isus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu și, crezând, să aveți viața în Numele Lui." (Ioan 20:31); "Iată Mielul lui Dumnezeu, care ridică păcatul lumii!" (Ioan 1:29); "Și a început de la Moise și de la toți prorocii și le-a tâlcuit, în toate Scripturile, ce era cu privire la El." (Luca 24:27); Isus "S-a smerit și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce." (Filipeni 2:8); "Ți-am pus înainte viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sămânța ta." (Deuteronom 30:19); "Să nu ai alți dumnezei afară de Mine" Exodul 20:3 „Nu vă îngrijați de nimic; ci în orice lucru, aduceți cererile voastre la cunoștința lui Dumnezeu, prin rugăciuni și cereri, cu mulțumiri" (Filipeni 4: 6); „Dacă iertați oamenilor greșelile lor, și Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greșelile voastre" (Matei 6:14); „Tot ce voiți să vă facă vouă oamenii, faceți-le și voi la fel; căci în aceasta este cuprinsă și Legea și Proorocii" (Matei 7:12); "Să iubești pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, cu toată puterea ta și cu tot cugetul tău; și pe aproapele tău ca pe tine însuși" (Luca 10: 27); "Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și neprihănirea Lui, și toate aceste lucruri vi se vor da pe deasupra" (Matei 6: 33);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine:"Isus Hristos în veci va fi o stâncă tare în furtuni", "O, ce har e să te-ncrezi în Isus", "Isuse e lucrarea Ta, la care stăm aici" , "Un prieten bun și-un frate" , "Mărire Ție, Isuse", "De a cerului mânie, eu am scăpat", "La tronul Tău de îndurare", "M-am hotărât să-L urmez pe Isus", "În nemărginita-Ți milă,Doamne știu că poți ierta", " „Maria, dis de dimineață"; „Isus, eroul adorat!", „Hristos a înviat!"; "Purtăm în suflet dor de veșnicii"; "Zi de zi și-n fiecare clipă", „Isus are multă grijă de copiii Lui"; „Doamne, ești mai scump ca argintul"; "Zacheu era om mititel"; "Nu-i nimeni ca Tine, Isus"; "Cetate tare-i Dumnezeu", "Facă-mi-se întotdeauna după sfântul Tău Cuvânt"; "Pe sfânta vieții cărare,Isuse prin har alergăm", "Al meu ești Isuse";
 - audierea și/sau învățarea de colinde: "Se naște azi un Rege", "O, ce veste minunată", „Astăzi răsună vestea cea bună"; „Fulgii de nea se-aștern peste oraș"; "Sună clic de clopoței"; "S-a născut în Betleem";
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice: Maria și Iosif, Ioan Botezătorul, Moise și Ilie, Nicodim, Zacheu, vameșul Matei, apostolul Pavel;
- clasa a VII-a:

- audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: "Isus i-a răspuns: „Adevărat, adevărat îți spun că, dacă nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate să intre în Împărăția lui Dumnezeu.” (Ioan 3:5), „Ci voi veți primi o putere, când se va pogorî Duhul Sfânt peste voi, și-Mi veți fi martori în Ierusalim, în toată Iudeea, în Samaria și până la marginile pământului” (Faptele Apostolilor 1:8); „Roadă a Duhului, dimpotrivă, este: dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credincioșia, blândețea, înfrânarea poftelor. Împotriva acestor lucruri nu este lege” (Galateni 5: 22-23); "Ei stăruiau în învățătura apostolilor, în legătura frățească, în frângerea pâinii și în rugăciuni" (F. Ap. 2: 42); "Dacă voiește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să-și ia crucea în fiecare zi și să Mă urmeze." (Luca 9:23);
- audierea și/sau învățarea de cântări creștine: "Sună harfa laudei mele", „Dragostea, pacea, bucuria... am roadele Duhului Sfânt”; „Din cerul de sus, Isus ne-a adus”; „Pe piatra aspră a vieții”, „Așa cum sunt la Tine vin”, „Duh de viață nouă să cobori”, „Pentru noi s-a ivit mântuirea”, „Sunt copilul Domnului și sunt fericit”; „Dacă vrei și tu poți”; „Bucuria mea ești, Isus!”; „Ce frumos, ce plăcut e să fii creștin”; „Schimbă-mi inima”;
- audierea și/ sau învățarea de colinde: „Într-un sat neînsemnat din Iudeea”; „Într-un staul mic”;
- lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice și a unor înaintași ai credinței creștine: apostolul Petru, Ștefan – primul martir al Bisericii, apostolul Pavel, Barnaba, Sila, apostolul Andrei, eroi ai credinței din istoria Bisericii; personaje din istoria Bisericii Baptiste;
- clasa a VIII-a:
 - audierea și/sau învățarea unor texte biblice scurte: „La început era Cuvântul, și Cuvântul era cu Dumnezeu, și Cuvântul era Dumnezeu” (Ioan 1:1); „Dumnezeu este Dragoste; și cine rămâne în dragoste, rămâne în Dumnezeu, și Dumnezeu rămâne în el” (1 Ioan 4: 16); „Și din ceruri s-a auzit un glas, care zicea: ‘Acesta este Fiul Meu preaiubit, în care Îmi găsesc plăcerea.’” (Matei 3:17), „Eu sunt Lumina lumii; cine mă urmează pe Mine, nu v-a umbra în întuneric, ci va avea lumina vieții” (Ioan 8: 12); "Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl, decât prin Mine" (Ioan 14: 6); "Ci după cum Cel ce v-a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în toată purtarea voastră. Căci este scris: "Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt!" (1 Petru 1: 15-16); „Și părășia noastră este cu Tatăl și cu Fiul Său, Isus Hristos.” (1 Ioan 1:3), "Căci trei sunt care mărturisesc în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și acești trei una sunt." (1 Ioan 5:7), "Argint și aur n-am dar ce am îți dau: în Numele lui Isus Hristos din Nazaret, scoală-te și umblă" (Faptele Apostolilor 3:6); "Dacă zice cineva: „Eu iubesc pe Dumnezeu” și urăște pe fratele său este un mincinos, căci cine nu iubește pe fratele său pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu pe care nu-l vede? Și aceasta este porunca pe care o avem de la El: cine iubește pe Dumnezeu iubește și pe fratele său.” (1 Ioan 4:20-21), "Dimpotrivă, fiți buni unii cu alții, miloși și iertați-vă unul pe altul, cum v-a iertat și Dumnezeu pe voi în Hristos.” (Efeseni 4:32), "Dacă Mă iubește cineva, va păzi cuvântul Meu, și Tatăl Meu îl va iubi. Noi vom veni la el și vom locui împreună cu el.” (Ioan 14:23);
 - audierea și/sau învățarea de cântări creștine: "Cred în Dumnezeu ca Tată", " Ce minunat e să fii într-o familie", " Robul", „Domnul e sfânt”; „Domnul să fie desfătarea ta”; „Doamne, Numele-Ți înalt”; „Tatăl nostru care ești în ceruri”; „Cu Tine nu sunt singur (Psalmul 139)”; „Învăță-mă să-nfăptuiesc”; „Al rugii ceas ce dulce-mi ești”; „Îmi place Biblia!"; "Să-i mulțumim lui Dumnezeu"; "Ce plăcută-i părășia între frați , între surori"; "Liber în Domnul";
 - audierea și/sau învățarea de colinde: „Veniți la Betleem”; „Într-un grajd, într-o iesle”, „Te bucură Maria”, „Bucurați-vă de vestea bună”; „Sfânt locaș, tainic locaș”; „Hai și laudă-L pe Domnul Sfânt”, „Iarși e Crăciun”; „Îngeri mii în ceruri cântă”;
 - lectura unor aspecte din viața unor personaje biblice și din viața unor personalități a culturii evanghelice din România: apostolul Ioan – ucenicul iubirii, apostolii care au murit ca martiri, reprezentanți ai culturii evanghelice și autori de poezie și cântare creștină (Costache Ioanid, Traian Dorz, Nicolae Moldoveanu, Richard Wurmbrand).

Contexte și medii de învățare

Nevoia de a motiva elevii pentru învățare și de a-i pregăti pentru a percepe religia ca parte componentă a vieții cotidiene presupune îmbinarea între activități de învățare organizate în contexte formale, nonformale și informale. Prin specificul ei, educația religioasă permite valorificarea didactică a unor contexte variate de învățare:

- sala de clasă – lecții, întâlniri cu personalități relevante pentru domeniul religiei, discuții pe teme religioase cu părinți sau cu alți membri ai comunității;
- bibliotecă – identificarea de cărți relevante pentru domeniul educației religioase, organizarea unor activități de lectură, participarea la întâlniri cu diferite personalități;
- biserică – participarea și observarea anumitor servicii divine, programe speciale, participarea la Școala duminicală; discuții cu pastorul pe teme religioase sau pentru a organiza în comun diferite

- evenimente la nivelul comunității;
- muzee – vizitarea unor expoziții tematice; prezentarea rezultatelor unor proiecte;
 - alte lăcașuri de cult – activități de observare a spațiilor sau obiectelor cu caracter religios, discuții cu specialiști, dialoguri cu reprezentanții bisericilor;
 - mediul virtual, Internet – utilizarea unor platforme educaționale, căutarea de informații și imagini cu caracter religios din spațiul proxim sau din alte arealuri geografice și culturale; urmărirea de secvențe muzicale, corale sau instrumentale, corelate cu temele planificate;
 - alte spații informale (cinematograf, teatru, stradă, parc) – vizionarea unor filme sau scenete pe teme cu relevanță religioasă, observarea comportamentelor oamenilor și analizarea acestora din perspectiva valorilor moral-religioase;
 - comunitate – organizarea de acțiuni de voluntariat pentru sprijinirea unor persoane aflate în situații defavorizate; acțiuni comunitare de îngrijire a mediului fizic; organizarea de expoziții, târguri, mini-campanii.

Aspecte privind evaluarea

Alături de metodele tradiționale de evaluare, probele orale, scrise și practice pentru evaluarea competențelor specifice dobândite de elevi, se recomandă a fi utilizate și metode complementare/alternative de evaluare, cum ar fi: observarea sistematică a activității și a comportamentului elevilor, proiectul, portofoliul, autoevaluarea precum și activități practice, realizarea unor activități care să valorifice achizițiile elevilor și să stimuleze în același timp dezvoltarea de valori și atitudini moral-religioase, analiza produselor activității elevilor.

De asemenea, exemplele de activități de învățare oferă numeroase sugestii pentru organizarea unor contexte de autoevaluare și reflecție asupra celor învățate, cu rol de valorizare a intereselor și abilităților personale, de interiorizare a valorilor și de identificare a modurilor de aplicare a acestora în viața personală și a comunității.

Procesul de evaluare va pune accent pe recunoașterea experiențelor de învățare și a competențelor dobândite de către elevi în contexte nonformale sau informale, ce au relevanță pentru domeniul educației religioase. În întreaga activitate de învățare și evaluare va fi urmărit, încurajat și valorizat progresul fiecărui elev în parte. Ca urmare, în cadrul orei de *Religie*, cele mai importante funcții ale evaluării sunt funcția de reglare a strategiilor de predare-învățare și funcția motivațională a elevului pentru propria devenire.

Grup de lucru

Timiș Vasile	Ministerul Educației Naționale
Horga Irina	Institutul de Științe ale Educației
Zăbavă Mihaela	Centrul Național de Evaluare și Examinare
Onucu Angela	Liceul Tehnologic „Mihai Eminescu” Dumbrăveni, județul Suceava
Rusu Ieremia	Institutul Teologic Creștin după Evanghelie „Timotheus” București